

L'origen del clarobscur en Truman Capote

DAVID
VIDAL
CASTELL

Grady McNeil és una papallona atrapada en una bossa de caramels de menta. Quan l'estiu entra pels finestrals del dúplex de Park Avenue, ho fa amb una llum estranya: per primer cop en els seus 17 anys de vida no anirà amb els pares de creuer d'estiu per Europa –còtels, Costa Blava, iots, vestits de Chanel–, es quedarà a Nova York. Ara projecta en secret una vida rebel al seu destí: una història d'amor amb Clyde Manzer, vigilant d'un aparcament, veterà de guerra, jueu d'un Brooklyn que Grady no sap ni on és. El Clyde ve d'un altre món i és l'estampa del perdedor: tragèdia a la mirada i silenci als llavis. Quan perd també la Grady i ha de buscar-la als Hamptons, al tram final de la novel·la, s'hi presenta amb una bosseta buida de caramels i una papallona que ha capturat dins: com a regal, la imatge.

Pocs narradors nord-americans han usat l'evocació de la imatge com Truman Capote. La prosa, ben treballada –“cada paraula em costa sang”–, és àgil: com les imatges que la il·luminen, és sensual, carbònica, ambigua; mai lleugera. Aquesta novel·la de joventut inèdita, *Creuer d'estiu* (Anagrama), descoberta de forma rocambolesca i publicada per la Truman Capote Literary Trust el 2006, l'autor la va començar cap al 1943, és a dir, quan tot just publicava el seu primer relat, *The walls are cold*, i encara no era ni una jove promesa de les lletres. És cert que, segons explica el seu marmessor literari, en va reprendre l'escriptura almenys al llarg d'una desena d'anys, però resulta interessant detectar les qualitats que després es farien característiques de les seves històries, entre les quals aquestes imatges sensuais: “Queien volves de sol a través d'un arbre que voleiaven al seu voltant com papallones”; “del fonògraf, en espiral, com una anguila, n'ascendia un solo de clarinet cap a

l'aire tremolós”. Per contra, el lector entropessa amb un abús d'adjectivació i una tendència a la divagació editorial contra la qual el mateix Capote va clamar en el pròleg de l'últim dels seus llibres, *Música per camaleons*, un manifest a favor de l'escriptura escènica, dialogal, gairebé esquemàtica, on es maleïa per haver escrit *A sang freda* “amb massa paraules”.

En aquest sentit, en part per la importància que prenen l'escena i el diàleg a *Creuer d'estiu*, hi detectem també el regust del teatre d'exploració emocional i conflicte ètic de Tennessee Williams, autor d'*Un tramvia anomenat desig*. Certament, la Grady és membre d'una certa reialesa de Nova York –com la que després protagonitzaria una de les seves últimes obres, *Pregàries ateses* (1973, disponible en català a Quaderns Crema)–, però ens recorda més un personatge també entre dos mons, encara per néixer de l'obra de Capote, la Holly Golightly d'*Esmorzar al Tiffany's*. Com ella, se sent fastiguejada de la vida mundana i banal, dels còtels de xampany al Bamboo Club i de les fotos al suplement de societat del *New York Times*. La Grady vol preparar pastissos al seu home mentre ell, matusser emocional, escolta els partits de beisbol a la ràdio. El globus que al Zoo de Central Park es va desinflant mentre parlen prefigura la forma com l'amor decau. En l'esclat de la llum estival, en les platges dels Hamptons, mentre en segon pla una parella munta uns cavalls enjogassats que entren i surten de l'oceà, arriba la foscor, que imparable corcarà el final de la història i de la Grady.

Com al ball en blanc i negre que va organitzar el 1966 a Nova York, en l'obra i en la vida de Truman Capote hi conviuen la passió enjogassada de la vida sensual amb el xiscl i la gropada de totes les foscores que ens sotgen. No és culpa de ningú que les papallones visquin només unes hores. ♦♦

CREUER D'ESTIU
TRUMAN CAPOTE
ANAGRAMA
TRADUCCIÓ DE
JORDI CUSSÀ
I ANNA CAMPS
154 PÀG. / 15,90 €